

[Ministeren for offentlige arbejder.]

veje. Hvis disse opgavers løsning forsinkes, vil dette i øvrigt udløse stigende udgifter på store dele af det øvrige vejnet.

Dette motiverer, at der sker en adskillelse af statens, amternes og kommunernes vejøkonomi, således at hver part har det fulde økonomiske ansvar for sin del af vejnettet. Med det økonomiske ansvar må her som andetsteds også følge retten til at træffe beslutninger på området. Derfor foreslås ansvaret for vejvæsenets administration henlagt til henholdsvis staten, amtsrådene og kommunerne.

Staten har hidtil betalt alle udgifter på motorveje og alle anlæg på andre hovedlandeveje samt en refusion på oprindelig 75 nu 50 pct. af vedligeholdelsen af disse sidste. Det synes derfor rimeligt, at staten helt tager ansvaret for et tilsvarende vejnet, som omfatter de forbindelser, som er af betydning for den trafik, der rækker ud over de enkelte kommuner og amter. I de større centrale bydele er de lokale trafikinteresser helt dominerende, og staten kan derfor kun have interesse i veje, der danner forbindelse mellem hovedlandevejssystemet i øvrigt, og kun indtil der er tilvejebragt omkørselsforbindelser eller motorvejsstrækninger, som sikrer sammenhængen i nettet.

På den anden side skal statens nøje indseende med de øvrige landeveje, amtsvejene, bortfalde, og der skal således heller ikke gives vejfondstilskud til disse eller til kommunale veje.

Tilsvarende skal kommunerne helt bestyre og finansiere deres egne veje, idet dog amtsrådene af planlægningsmæssige grunde bør bevare et vist indseende med de kommunale vejnet.

Til folketingets medlemmer er omdelt en detaljeret oversigt over de hovedlandeveje, der tænkes finansieret af staten, og som i øvrigt er angivet i et bilag til loven.

Det er klart, at da de tre arter af vejnet står i forbindelse med hverandre, er der et betydeligt behov for koordinering mellem de forskellige vejbestyrelser. Denne koordinering må omfatte ikke alene anlæg og udbygning, men også planlægning, og det er indlysende, at vejnettet må udbygges og planlægges under hensyntagen til den øvrige fysiske planlægning. Der vil derfor være et stort

behov for samarbejde mellem de forskellige vejmyndigheder, og der er i forslaget indeholdt bestemmelser til regulering af dette samarbejde. Uden en sådan koordinering risikerer man en samfundsmæssigt uheldig anvendelse af investeringsressourcerne.

I mange henseender udgør hele vejnettet en vejteknisk og trafikals enhed, og der er derfor behov for, at der centralt kan udfærdiges de fornødne regulerende bestemmelser i denne henseende.

Med hensyn til administrationen af det vejnet, som staten har det fulde økonomiske ansvar for, er det naturligvis nødvendigt at samle denne administration i én styrelse, et vejdirektorat. Det vil imidlertid tillige være rimeligt at udnytte de tekniske vejadministrationer, som amter og kommuner råder over, og som hidtil har administreret vedligeholdelsen af motorvejene og såvel anlæg som vedligeholdelse på de øvrige hovedlandeveje. Det foreslås derfor, at staten kan træffe aftale med amter og kommuner om en sådan ordning på lignende måde, som det hidtil har været tilfældet ved motorveje. Det er således ikke tanken at etablere et statsvejvæsen, der direkte skal udføre alle disse funktioner i stedet for de lokale vejadministrationer. På den anden side er det klart, at når alle udgifter skal bevilges på finansloven og kontrolleres af statens revision, er det nødvendigt, at statsmyndigheden kontrollerer den aktivitet, som overdrages de lokale vejvæsener.

Med den foreslåede nye ordning ændres de opgaver, som udføres af det nuværende vejdirektorat, bl. a. bortfalder administrationen af vejrefusionen og vejfondsordningen, mens administrationen af hovedlandevejsordningen til dels bliver af anden karakter, og det er vel derfor hensigtsmæssigt at foretage en omorganisation af vejdirektoratet, således at de departementale funktioner, som direktoratet nu udfører, adskilles fra opgaverne vedrørende projektering, anlæg og bestyrelse af hovedlandevejene.

Det er klart, at overgang til en sådan nyordning rejser forskellige overgangsproblemer, ikke mindst med hensyn til igangværende vejfondsarbejder eller sådanne arbejder, hvortil de enkelte kommuner har kunnet forvente bidrag, og der er derfor i loven foreslået særlige bestemmelser herom.